

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА РАДА

03035, м. Київ – 35, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, кім. 416
тел./факс: (044) 541-10-11, e-mail: grmenr2016@gmail.com

Вих. № 129/2019-001 від 24 грудня 2019 року

Міністру енергетики та
захисту довкілля України
О.А. Оржелю

Шановний Олексію Анатолійовичу!

Інформуємо, що 10 грудня 2019 року на спільному засіданні громадської ради при Мінекоенерго України і Комітету підприємців з питань природокористування та охорони довкілля Торгово-промислової палати України, за участю представників провідних промислових асоціацій та підприємств, Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Кабінету Міністрів України, Мінекоенерго, проекту «Найкращі доступні технології і методи управління (НДТМ) для України», що виконується GIZ за дорученням Уряду Німеччини, міжнародних та громадських організацій, експертів розглянуто проєкт Закону України «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення» (надалі – проєкт Закону) та стан реформування системи державного регулювання у сфері промислового забруднення.

За результатами розгляду надаємо узгоджені рекомендації щодо змін до проєкту Закону (за текстом додається).

Також Вашу звертаємо увагу на таке.

НДТМ, технічне регулювання і стандартизація у цієї сфері

У пункті 5 статті 4 проєкту Закону зазначено, що *інтегрований дозвіл* видається на основі висновків найкращих доступних технологій та методів управління, затверджених для видів діяльності або виробничих процесів відповідно до законодавства.

При цьому у проєкті Закону не визначено значення термінів «інтегрований дозвіл», «найкращі доступні технології та методи управління – НДТМ» та документів пов'язаних з НДТМ.

Проєкт Закону не розкриває питання технологічного регулювання у що цієї сфері, що є необхідно, враховуючи те, що ним передбачається формування нормативно-правової та нормативної бази у сфері НДТМ.

Довідники НДТМ є одним з базових елементів нової системи державного регулювання у сфері промислового забруднення.

В процесі розробки кожного довідника НДТМ в рамках робочої групи (РГ) здійснюється обмін інформацією про технологічні процеси, обладнання, технічні засоби, методи управління, які можуть розглядатися як найкращі доступні для певної галузі промисловості відповідно до сфери застосування НДТМ. Робота по управлінню Довідниками НДТМ повинна здійснюватись на постійно і системно, включаючи експертну підтримку застосування НДТМ, а також процедури перегляду, актуалізації, внесення змін та припинення дії чинної редакції. Ці питання не відображенні у проекті Закону.

Також у проекті Закону необхідно відобразити що національний Довідник НДТМ повинен впроваджуватись з максимальним ступенем ідентичності європейському. Але з метою створення умов для науково-технічного прогресу в державі, варто передбачити і можливість технічних відхилів і/або редакційних змін відповідності за чітко визначеними умовами.

Потребує уточнень стаття 14 щодо критеріїв для визначення НДТМ за відсутності затверджених висновків найкращих доступних технологій та методів управління.

У проекті Закону необхідно викласти:

1) положення щодо координації діяльності і взаємодії основних учасників інформаційного процесу, процесу визначення технології та методу управління як НДТМ, розробки та актуалізації довідників НДТМ, а також надання експертної підтримки заінтересованим особам з питань НДТМ;

2) питання прийняття, перегляду, актуалізації та припинення дії чинної редакції Довідників НДТМ;

3) уточнені критерії для визначення НДТМ.

Пропонуємо розглянути питання впровадження Довідників НДТМ у форматі національного стандарту. Такій підхід дозволить забезпечити реалізацію завдань з розробки і впровадження Довідників НДТМ згідно з Законом України «Про стандартизацію» з представництвом інтересів усіх заінтересованих сторін у поєднанні зі створенням науково-методичної бази на підтримку вітчизняної промисловості, забезпеченням українських підприємств різних галузей промисловості документами по стандартизації у сфері НДТМ.

Зупинення анулювання та внесення змін до інтегрованого дозволу

В статтях 18 і 19 має бути передбачена чітка процедура прийняття рішення про супинення і анулювання інтегрованого дозволу дозвільним органом.

Щодо супинення дозволу слід чітко визначити на підставі чого і яка процедура.

Формулювання «настільки значним» і «грубо порушив» є неконкретними і потребують уточнення.

В статті 20 необхідно чітко прописати, що розуміється під «громадськістю» (одна особа, група осіб, громадські організації). Наприклад, за зверненням однієї особи ініціювання процедури анулювання інтегрованого дозволу є недоречним.

Внесення змін до дозволу за зверненням контролюючого органу щодо встановлення додаткових нормативів та використання інших технологій повинно розглядатися спільно з оператором установки.

Формулювання «настільки значним» в статті 23 є неконкретним і потребує уточнення.

В статті 25 щодо недотримання умов інтегрованого дозволу необхідно визначити критерії оцінки небезпеки для здоров'я людини або загрожує спричинити негайні негативні наслідки для довкілля. Зазначити чітко на підставі чого припиняється експлуатація установки.

Моніторинг викидів і контроль промислового забруднення

Рішення про встановлення та функціонування автоматизованого обладнання для моніторингу викидів (для окремих видів діяльності) має прийматись на підставі чітких критеріїв.

Щодо скарг, на підставі яких мають здійснюватись невідкладні позапланові перевірки, – необхідно зазначити критерії для скарги та процедуру.

За скаргою однієї особи перевірка операторів установки є недоречною.

Економічне стимулювання

Проект Закону не передбачає введення механізмів економічного стимулювання запобігання та зменшення промислового забруднення. Це суперечить європейській практиці та Угоді про асоціацію Україна – ЄС, якою передбачено можливість державної підтримки на модернізацію підприємств з метою досягнення європейських нормативів пов'язаних із забрудненням довкілля до 40% від проектної вартості.

Концептуальні засади зменшення промислового забруднення

Згідно з пунктом 1 доручення Прем'єр-міністра України О.В. Гончарука за результатами наради 29.11.2019 (№43514/0/1-19 від 02.12.2019) Мінекоенерго є одним із органів якому доручено підготовку проекту Національної концепції стратегії зменшення промислового забруднення.

Концепція реалізації державної політики у сфері промислового забруднення була схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 402 – р.

Перед прийняттям проект Концепції проходив публічне обговорення, зокрема за участю членів громадської ради, і отримав схвальні відгуки від представників експертного середовища, громадськості і промисловості.

Концепція ґрунтується на основних завданнях Директиви 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р. про промислове забруднення (Інтегроване запобігання та контроль забруднення. Переглянута), впровадження якої є зобов'язанням України в рамках Угоди про асоціацію Україна – ЄС. Її реалізації спрямована на зменшення, запобігання та контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидів стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин та контроль операцій у сфері управління відходами.

Реалізація Концепції передбачена протягом трьох етапів (до 2028 року).

На нашу думку, на сьогодні, першочерговим завданням Уряду має бути розроблення «дорожньої карти» по реалізації вже прийнятої Концепції, яка б містила чіткий і послідовий план розроблення усіх необхідних документів (від Закону до стандартів), а також заходів необхідних по належному забезпеченню їх застосування.

Просимо інформувати про подальші кроки Мінекоенерго по реалізації Концепції та стан підготовки проєкту Національної концепції стратегії зменшення промислового забруднення, а також надати роз'яснення чим ці два документи будуть відрізнятись один від одного.

Додаток – на 11 арк.

З повагою

Голова

С.В. Берзіна